

Weichbild magdeburgski w układzie śląsko-małopolskim.**Wersja sandomierska**

Rękopis Biblioteki Narodowej, sygn. BN 12600 III, k. 64rb–65va

Odczyt: Maciej Mikuła

Prolog

[k. 64rb] Hic^a incipitur ius municipale per Cunradum civem Sandomiriensem de Theutonico translatum in Latinum.

Sequitur prologus.

In nomine Patris. Primo dicit de summa Trinitate et fide, et hoc opus locatum est supra firmum fundamentum, de quo dicit Apostolus: Fundamentum aliud nemo ponere potest, preter id, quod positum est, quod est Christus. Ubi enim Christus fundamentum non est, ibi null[i]us boni operis potest sapere edificium ad invocacionem sume et individue Trinitatis. Exemplum laudabile me compellit ratio violenta, quia hoc a maioribus factum esse dinoscitur, quod a maioribus sit completum. Ad mos retinendus est fidelissime vetustatis, licet quod non sit exemplis, sed legibus iudicandum, verumptamen exemplum [k. 64va] potest aliquis sequi maxime, ubi recte factum aliquod intuetur. Ad probandum, siquidem quod in quolibet principio a gloria Trinitatis debeat auxilium peti, sola ratio sufficere potest, cuiuslibet enim rei potissime [s] pars est principium, et ex hiis, qui [s] inhordinate inchoate sunt, non potest ordinabiliter agi. Quod per se patet, qualiter et bene et laudabiliter omnia geruntur, si principium fuerit decens et amabile Deo, et uno est, ut bono peragantur exitu, quam molo [s] iam inchoata sunt inicio. Quibus omnibus luce clarius apparet, quod finis laudabilis a bono dependet principio et tamquam suo maiori subiacet et in maioribus magnis vertitur et ibi caucius est agendum. Ipsa enim est benedicta Trinitas, in cuius nomine et consilio omnis actus progreditur. Sic enim omnipotentis Dei auxilium debemus oculos [k. 64vb] erigere, ut non in armis sciencie et eloquencie ulculis [s] confidere valeamus, sed omnem^b spem, omnem propositum erigamus ad providenciam Trinitatis, ipsa enim laborantibus aurem aperit et inclinat: Apprehendite etenim disciplina[m], nequando irascatur dominus et ne pereatis de via iusta [Ps 2, 12]. Ne [s] sermo propheticus exortat, felix exortacio, dulce consilium; qui enim apprehendit sapienciam, Christum, ut ~~|-veror^c|~~ verum, fateor, apprehendit. Ipse enim est sapiencia, iusticia, veritas, fortitudo, sancitas. Et qui ignorat sapienciam et Scripturas, Christum ignorare scripture testimonio perhibetur. Christus etenim Dei virtus est sapiencia, ignorancia autem Scripturarum ingnominia est Christi iuxta apostolicum. Apprehendit siquidem sapienciam, qui in sapiencia procul pellit, gressus enim unius alterius operatur ingressum. Renunciatur improbitati, nascitur virtus. Qui enim sapienciam non apprehendit, [k. 65ra] inproperabitur ei a Domino, et ideo sacerdocio non fun[g]letur et intellectus ignorencie [s] latitans, mentis oculis excecatus iusticiam invenire non poterit. Sine qua, etsi ceterarum virtutum in ipso fulgeant radii,

pro nichilo reputantur, ipsa enim est, que inter ceteras virtutes perfectissima dicitur, que |hominibus^c| iura distribuit et ex causa iusticia appellatur, ut legitur in a[u]ctoritatibus, ut omnes obedient. Hec enim illa virtus laudabilis, que diffinitione nobili diffinitur. Iusticia est ergo constans et perpetua voluntas, ius suum cuicumque tribuens, que concupiscencie conatus sua virtute comprimit ac desiderat confrenare, ut in prohemio decretalium. Cum igitur subiectum libri presentis nullum sit aliud ponere preter ius et iusticiam, felix liber est cui tam nobile famulatur subiectum, et felix, inter cuius verba liber iste tamquam [k. 65rb] mirre fasciculus poterit commorari. Merito igitur, cum opus tantum egreditur, ut librum signatum VII sigillis aperiet, supreme Trinitatis est auxilium expetet et inploret. Ego siquidem inter ceteros lectores minimum me reputens et ignorencie mee |tenba^c| tenebras no[n] ignorens, excusare me deberem, cum propheta dicit: ·A·,·a·,·a· Domine Deus, ecce nescio loqui, quia ego puer sum [Jr 1,6], qui altus est puteus sapientie, et non est cum quo hauriam, quemadmodum mulier Canenea, cum de Dei omnipotentis, qui aquam vivam distribuit, largitur, confisus misericordia opus presens egreditur spem gerens firmissimam, quod de fonte graciary suary ad siccitate[m] meam rivulam derivando, de pane sue consolacionis, ne in via deficiam, buccelam michi porigat. Ne igitur prolixitas [s], [k. 65va] que frequenter parit fastidium, sermonem protrahat in inensum, sed atendens, quam omne artificium per |exitium^c| exercicium recipit incrementum, non in armis sciencie vel eloquencie iaculis confisus, sed omnem^b spem, omnem propositum refferens ad omnipotentis Dei legis consilio, que est omnium vera salus. Sed quoniam scriptum est, ut nemo in scolis alciozem locum teneat, nisi cui laborum assiduitas et studiorum prolixitas suffragatur, ego fundo principium sub lapidem angularem, qui est Christus Ihesus, Alpha et Omega, principium et finis. Amen.

^a ozdobny inicjał wysokości 5 wersów; ^b w rkp. monem; ^c podkropkowane w sensie skreślenia ręką autora podstawy;